

je počivao svod klaustara nekadašnjega franjevačkog samostana, porušenoga još za ratova s Turcima. Crkva je stradala u II. svj. r. Obnovljena je 70-ih godina, a do temelja je razorena u agresiji na Hrvatsku 1991.

LIT.: *Gj. Szabo*, Voćin i voćinska crkva, *Savremenik*, 1914, 2, str. 108–111. — *Isti*, SG. — *A. Horvat*, Novi pogledi na gotičku crkvu u Voćinu, *Rad JAZU*, 1971, 360. — *S. Gvozdanović-Sekulić*, Dileme oko Voćina, *Arhitektura*, 1969, 101. — *V. Radauš*, SSS. — *A. Lukinović*, Naša gospa Voćinska, Zagreb–Voćin 1986. — *Cultural Heritage of Croatia in the War 1991–1992*, Zagreb 1993. — *D. Vikićević-Samaržija*, Slavonija 1526–1991, *Radovi IPU*, 1994, 17. A. Ht.

VODICE, naselje Z od Šibenika. Od zidina iz XVI. st. (porušenih u XIX. st.) očuvala se samo trokatna četverokutna kula, tzv. Čarićev toranj. Župna crkva s bogato ukrašenim baroknim pročeljem sagrađena je 1749; prema natpisu na kapeli gl. oltara gradio ju je šibenski graditelj I. Skoko; barokni je zvonik podignuo u XVIII. st. majstor Vicko Macanović. Slika Sv. Obitelji na gl. oltaru rad je nepoznatoga majstora iz XVII/XVIII. st. — Na ulazu u selo očuvane su ruševine zgrade iz tur. doba. Na groblju Z od sela očuvana je crkvice (prije župna crkva) Sv. Križa, koju je 1662. gradio Vicko Ivanov iz Korčule.

LIT.: *K. Stojić*, Sela šibenskog kotara, Šibenik 1941. — *N. Bezić*, Nekoliko bilježaka o spomenicima šibenskog kotara, *Slobodna Dalmacija*, 1954, 3060. — *Horvat–Matejčić–Priatelj*, Barok. N. B. B.

VODIČKA, Mladen, arhitekt (Zagreb, 8. III. 1926 – 14. X. 1989). Studij arhitekture završio 1953. na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu gdje je doktorirao 1986. God. 1954–62. djelovao u arhitektonskom birou »Ulrich«, a od 1962. na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. — Posvetivši se projektiranju zdravstvenih ustanova i bolnica, realizirao je građevine skladnih volumena i proporcija istodobno uspješno rješavajući prostorne probleme zahtjevnih medicinske tehnologije: domovi zdravlja u Samoboru (1962–80) i Labinu (1963–81), bolnica »Maternité« u Osijeku (1977–82), rekonstrukcija i proširenje bolnica za TBC na Jordanovcu (1961–80) i u Rockefellerovoj ul. (1971–80) te proširenje Dječje kirurgije u Klaićevoj ul. (1979–83) u Zagrebu. Istančan osjećaj za odnos volumena i proporcija koji nameće namjena građevine osobito je uočljiv u projektu Gradske knjižnice »I. G. Kovačić« u Karlovcu (1976). — Sudjelovao je na mnogobrojnim natječajima, među kojima je prve nagrade osvojio: s A. Ulrichom za Vojnomedicinsku akademiju u Beogradu (1955) i Grafičku školu u Zagrebu (1957); potom za hotel i dom kulture u Vinkovcima (1961), medicinski centar u Dubrovniku (1970) i prostorno rješenje središta Karlovca (1971, s B. Žnidarcem). — Teorijske članke o projektiranju zdravstvenih građevina objavljuje u stručnim časopisima.

BIBL.: *Dom zdravlja Samobor*, *Arhitektura*, 1966, 91–92; *Vladimir Turina*, *ibid.*, 1968, 99–100; *Dom zdravlja Labin*, *ibid.*, 1970, 105; *Razmatranja o humanom ambijentu kao postulatu zdravstvenih objekata*, *ibid.*; *Razmatranje o nekim oblicima racionalnog građenja zdravstvenih objekata*, *Zdravstvo*, 1981; *O metodi arhitektonskog projektiranja*, *Arhitektura*, 1988, 204–207; *Bolnice*, Zagreb 1994.

LIT.: *A. Pasinović*, Trenutak sadašnjosti i trenutak suvremenosti u mladoj generaciji suvremenog hrvatskog graditeljstva, *ŽU*, 1971, 14. — *I. Maroević*, *Arhitektura sedamdesetih godina u Hrvatskoj*, *Arhitektura*, 1981, 176–177. — *Arhitektura u Hrvatskoj 1945–1985*, *ibid.*, 1986, 196–199. J. M. M.

VODIR, drvena posuda u kojoj kosac drži brus za kosu. Izdubljena je od tvrda drveća i ukrašena plitkim ornamentom ili dubokim rezom. Najčešće se primjenjuje vrlo složena i stara ornamentika koja se sastoji od razmjerno maloga broja osnovnih ornamenata u mnoštvu kombinacija i inačica (valovite i cikcak-crte, trokuti, rombovi, spiralni navoji, kuke, rozete, križi). Ta ornamentika ima svoje uzore u prapov. umjetnosti (neolitik, željezno doba). R.

VODNJAN, gradić u J Istri. U neposrednoj su blizini tri prapov. gradine (na lok. *Madonna di Traversa*, *Monte Molino* i *Castellier*). Iz ant. doba potječu: cisterna u predjelu Sv. Lovre; grobovi sa žarama i kosturima uz cestu prema Puli i Balama te natpisi u kamenu kraj Sv. Lucije. Grad je očuvao svoj osebojan srednjovj. izgled — unutar vijenca kuća, nekada obrambena značaja, zbijene su uske i nepravilne uličice duž glavne arterije. Prvi se put spominje 1150. kao *vicus Atinianum*, a jezgra mu je vjerojatno bila u predjelu San Giacoma delle Trisiere. Oko 1300. sagrađen je na njegovoj Z strani kaštel s jarkom (porušen 1808); unutar njegovih zidina s jednim cilindričnim i jednim četverokutnim tornjem nalazile su se dvije građevine i dvorište s cisternom. Naselje se malo-pomalo širilo prema SZ i JI uz glavnu ulicu, koja prolazi sredinom Vodnjana. U starome se dijelu naselja očuvalo više kuća građenih u stilu venec. gotike, renesanse i baroka.

VOĆIN, crkva Sv. Marije

Na mjestu današnje župne crkve Sv. Blaža, na S rubu naselja, nalazila se sve do 1761. predromanička (vjerojatno grobljanska, poslije župna) crkva, od koje su ostali kameni ulomci s pletnim ukrasima, dva ranoromanička (Sv. Petar i Orantica) i ranogotički reljef Sv. Kristofora, izloženi u crkvenoj zbirci. Sadašnja crkva je monumentalna barokna građevina (građena od 1761, posvećena 1808; radove je dugo godina vodio Domenico Dongetti iz Pirana). U njoj se nalaze renesansna kustodija iz 1451, nekoliko vrijednih slika iz XVI. i XVIII. st. i dva drvena anđela iz 1616 (rad F. Terillija da Feltrea). — U sklopu župne crkve otvorena je 1984. Zbirka crkvene umjetnosti s vrijednim izlošcima iz XIV–XIX. st. Među slikama se izdvajaju poliptih blaženoga Leona Bemba, rad P. Veneziana iz 1321, slika *Majka Božja zaštitnica* (Jacobello del Fiore, ?), ikona *Bl. Dj. Marije* (XV–XVI. st.) i renesansni triptih blaženoga Leona Bemba (Lazaro Bastiani, poč. XVI. st.). Rijetkost je zbirka od stotinjak ukrašenih metalnih, staklenih i drvenih relikvijara (XV–XIX. st.). Većinu predmeta iz zbirke donio je 1818. iz Venecije slikar Gaetano Grezler; nekoliko vrsnih baroknih slika istoga podrijetla nalazi se u prostorijama bivše gradske vijećnice, podignute 1911. — Barokna crkva Gospe Karmelske sagrađena je 1630–64; u crkvi je oltarna slika Sv. Stjepana (Antonio Zonca, Venecija

M. VODIČKA, bolnica *Maternité* u Osijeku

